

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у авторы, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнич. Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р.м. вулиці Прічард і МакГреггор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ЗАСУДЖЕНО РОБІТНИКІВ ЗА РОБІТНИЧУ СПРАВУ.

Знову наспіла вістка про засудження в Келгари передових робітників в майнерському русі за страйк минулого року в Дромгелер.

Подиву гідна та боротьба майнерів на заході Канади, яку вони вели з властителями за останні кілька років. Властители копальні, використавши повне безробіття, дружно повели атак на зайовані попередню майнерами позиції. І ані кроку не уступили майнери без бою: Всюди вони гідно стали до боротьби і готові були відстояти свої позиції, коли б не зрада у власних рядах і то самого майнерського проводу.

Як може виграти та армія, якщо генерали змовляються з ворогом, а потім кажуть своїм підчиненим відступати? А на заході Канади якраз так було з майнерами. Під час солідарного страйку майнерів в 1924 році, юнійні лідери з Ю.М.В.А. дозволили майнерам заключувати сепаратні угоди з компаніями. Де майнери відмовлялися виконувати цей наказ, туди їхали юнійні урядники і заключували самі угоди з властителями. В той спосіб вони довели до розбиття солідарності серед майнерів.

Так крок за кроком здали вони властителям всі головні позиції. Почувши себе панями положення, властители сказали цим самим своїм наймитам, юнійним лідерам, що вони їм більше не потрібні, і китрим підходом властители розторожили сильною колією майнерську юнію.

Після тяжкої затяжної страйкової боротьби майнери не стали вже дружно в обороні юнії. Та й як було обороняти ту організацію, лідери якої зрадили майнерів в самий розгар їхньої боротьби.

Так 18. дистрикт Юнайтед Майн Воркерс оф Америка зістав розторожений, а його лідери — з робітничих провідників стали провідниками скебів.

Майнери в долині Дромгелер найдовше трималися і не хотіли піддатися компаніям. Після короткої переданих, після страйку 1924 року, вони знову вижили на страйк 1925 р. Крім оборони старих умовин праці й платні, дромгелерські майнери підновили кач — признання властителями нової юнії, яка здатна була б боротися за справедливі домагагня майнерів. Але тут отверто виступили проти майнерів, а по стороні компанії “безробітні” урядники з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка і почали організувати скебів. Сам бушній президент 18. дистрикту Ю.М.В.А. Шерман приїхав з цєю метою до Дромгелер і під охороною поліції почав вербувати скебів для повалення страйку.

Наслідок був той, що прийшло до боротьби між майнерами. Скебів була горстка, з юнійними лідерами на чолі, але по їх боці була поліція й влада. Майнерів десятками тягано, замикано в арештах, карано. Іх місце на поді боротьби заступали жінки й діти. Поліція стріляла за мирними пикетчиками і прострелила молодого хлопця.

І от тепер ця справа розбирається в суді в Келгари. Тов. Кінда Борна засуджено на три роки і чотири місяці в’язниці в Принс Алберт. Другого молодого майнера засуджено на шість місяців в’язниці. Обоих майнерів запізнали до суду навіть не властители, але організатор скебів, Шерман, за напад на него під час організування ним скебів. Головним свідком проти засуджених був майнер Джеймс Коурой, головний організатор скебів, в обороні якого дромгелерські майнери в 1923 році страйкували три тижні.

Так зрадники робітничої класи відплачуються робітникам за те, що ті колись ставали в їх обороні. Нині вони запродалися властителям копальні й посилають передових робітничих борців в тюрму.

Та не про зрадників тепер чь говорити, але про тих, яких замкнено за тюремні ґрати за робітничу справу. Іх тепер треба рятувати. Рятувати цих борців повинні ті, що осталися на волі й ті, за чи інтереси вони боролися.

Страйкова боротьба робітників одноі галузі індустрії є боротьбою робітництва цілої країни. Коли робітники програють страйк в одній місцевості, на цему терить все робітництво, бо не програючи страйку додає охоти і відваги властителям всюди повести наступ на робітників. Коли робітництво Канади не відгукнеться дружно в обороні засуджених майнерів на заході Канади, завтра, або післязавтра вибухне страйк в иншій галузі індустрії й там властители з владою постаруються так само засадити за ґрати провідників страйку.

В 1923 році засуджено було в Новій Скошії на два роки в тюрму Дж. Мек’Лаклена і инших страйкерів. Дружна хвиля протесту працюючих по цілій країні примусила владу звільнити засуджених. Те саме повинні нині зробити робітники з засудом майнерів на заході. Але й не тільки те. На заході одних майнерів засуджено, инших ще судять. Засудженням дозволено апелювати до вищого суду. Значить, робітники повинні ужити всяких засобів легальної оборони. А для цього потрібні фонди. В спеціальній телеграмі з заходу до “Воркера” говориться, що негайно потрібно три тисячі доларів для оборони майнерів і для допомоги їх родинам.

Хто дасть ці гроші? Адже-ж не властители, що нині судять майнерів, але робітники повинні дати цю суму і то дати негайно. Одночасно треба організувати масові протести проти засуду і домагагтися цілковитого звільнення робітників від вини й кари. Іх засуджено за робітничу справу, за те, що вони боролися за країні умовин праці для майнерів, що боролися проти сканженого визиску капіталістами робітничої сили.

Обов’язком всіх юній в Канаді стати в обороні засуджених. Всі відомі робітники в юній повинні на найбільших юнійних м’їтінгах підняти це питання і заставити заговорити свої юнії. Це повинні зробити всі робітничі організації в Канаді. Робітники повинні виврати своїх товаришів з капіталістичної в’язниці.

ЛИСТ Ц. К. ВСЕСОЮЗНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ (БІЛЬШОВИКІВ)

ВСІХ СЕКЦІЙ КОМІТЕРНУ ПРО ПОСТАНОВИ ХІВ. ПАРТІЙНОГО ЗІЗДУ.

Дорогі Товариші!

З огляду на особливий інтерес серед братніх партій до дискусії, що в нас відбулася; з огляду на те, що виступи опозиції на з’їзді В.К.П.(б.) (Всесоюзної Комунистичної Партії (більшовиків) не можуть не занепокоювати пролетарів-кмунистів усього світу; з огляду, किнець-кінцем, на те, що соціал-демократична й буржуазна преса, якою мого перебільшену нашу дискусію і раз-у-раз переграє чуже дійсний стан справ; — Ц. К. В.К.П.(б.) ухвалив звернутися за посередництвом Виконкому Комінтерну до всіх секцій Комінтерну з цим інформаційним листом.

Розбіжність думок, що в нас виникла, виросла на ґрунті буржуазно-господарського зросту й надзвичайно ускладнених завдань, що стали перед нашою партією. Закордонні товариші повинні виразно уявити собі, що у нас в умовах пролетарської диктатури не тільки змінюється весь кут зору на бачку політику (бо ми пристосовуємо зайовану владу до соціалістичного будівництва, тим часом, як вони провадять тільки революційну боротьбу за владу), а й усі конкретні завдання надзвичайно ускладнюються. За кожним словом, за кожним постановою партії повинно стояти діло. Тільки так може й повинна поводитися партія, що керує переможеню пролетаріату.

Минулий рік був роком великого господарського піднесення. Продукція індустрії та сільського господарства досягла майже передвоєнного рівня, соціалістичні елементи господарства великим кроком пішли вперед і витомпа вгору зросла. З другого боку, переходили й суперечливі характер нашого суспільства, де серед маси населення переважає селянство, позначився неминуче, тим, що разом зі зростом соціалістичних господарських форм зростали, хоч правда й далеко не в такій мірі, елементи капіталізму, особливо в ділянці торговельного капіталу, в селі-ж — у формі так званих галтайських господарств. Зростає у друш стадії розвитку суспільних противств, в умовах, коли на селі є дуже багато зайвих селянських рук, а в місті є безробіття й шарі малокваліфікованих робітників, поки що кепсько плачених (особливо тих, що вперше приходять із села), поставив перед партією питання про конкретні шляхи розвитку країни до соціалізму.

Затримання міжнародної революції, відносна стабілізація капіталізму, а з другого боку, зростаючий противств в Україні, викликали в партії деякі уладницькі настрої. Вони знайшли певне ідеологічне оформлення в цілій низці вступних опозиційно тверджен, що стали предметом незгоди. Ці твердження зачіпають питання про можливість будівництва соціалізму в нашій країні, не зважаючи на технічну відсталість нашої країни. Сюди стосується питання про оцінку непу: чи є він тільки відступом; чи також, починаючи з певного моменту, — і наступом на капітал. Далі — питання про характер нашої державної промисловості (чи соціалістична вона своїм типом, чи є особливою відміною державного капіталізму). Потім іде питання про відношення до селянства та його рїжних груп. Ця остання найважливіша проблема теж поділяється на кілька підпорядкованих, причому кожна з них сама по собі має велике значення. Чи можна з точки погляду класової боротьби пролетаріату обмежити на селі в даний період розвитку однією нейтралізацією середняка, чи повинно за планом Леніна провадити політику трьохсоюз з ним у спільній боротьбі проти капіталістичних елементів села (галтай і ин.); чи можна обме-

житися, з точки погляду позитивного соціалістичного будівництва нейтралізацією основної маси селянства, чи треба за планом Леніна всі зусилля скерувати на те, щоб залучити середнячке селянство через операцію до будівництва соціалізму. Чи можна обмежитися в боротьбі з галтайською організацією бідноти проти галтай, чи одночасно слід за всяку ціну привернути на свій бік основну масу селянства, тоб-то середняка, шляхом союзу пролетаріату й селянської бідноти з середняком для ізоляції галтай і т. д.

Само собою розуміється, що ми ні в найменшій мірі не можемо тут розв’язати ці конкретні завдання. Ми тільки перечіли найважливіші з них, щоб показати надзвичайно складні питання. Ми прохаємо товаришів, що цікавляться цими питаннями, як найпильніше розібрати їх, вивчити по документах: по резолюціях з’їзду, особливо по загально-політичній резолюції до звіту ЦК.

З’їзд визнав, що “боротьба за перемогу соціалістичного будівництва в С.Р.С.Р. — це основне завдання нашої партії, що наша країна має все потрібне для створення повного соціалістичного суспільства” (Ленін). З’їзд констатував “економічний наступ” пролетаріату на базі нової економічної політики і поступу економіки С.Р.С.Р. в бік соціалізму, з’їзд виявив, що “одним з необхідних умов для розв’язання цих (тоб-то тих, що стоять перед партією та ЦК.) завдань, є боротьба з інверсією в діло будівництва соціалізму в нашій країні та зі спробами розглядати наші підприємства “послідовно-соціалістичного типу” (Ленін), як підприємства “державно-капіталістичні”. З’їзд заявив, що “основна ціль будівництва соціалізму на селі лежить у тим, щоб при зростанні економічного керівництва з боку соціалістичної держпромисловості, державних кредитових установ та инших тримаючих командних висот, втягати в кооперативну організацію основну масу селянства і забезпечити цю організацію соціалістичний розвиток, використовуючи робітників, поки що кепсько плачених (особливо тих, що вперше приходять із села), поставив перед партією питання про конкретні шляхи розвитку країни до соціалізму.

З’їзд рішуче згудив “побоеювання перед середняком”, завважив, що це побоеювання об’єктивно доводить до підляву пролетарської диктатури. Він розвяснив, що “боротьба проти галтайської бідноти й шляхом організації бідноти проти галтай, так і шляхом зминення союзу пролетаріату й бідняка з середняком, щоб відірвати середняка від галтайі і тим ізолювати галтай”. З’їзд рішуче згудив і ухил у бік недооцінки галтайської небезпеки і ухил, що не додає всєї важливості боротьби за середняка та за його соціалістичне кооперування. З’їзд особливо підкреслив “необхідність боротьби з цим останнім ухилом, бо до безпосередньої боротьби з галтайем партія більше підготована, тим часом, як переборення другого ухилу вимагає складніших способів боротьби, і цей ухил “погрожує розірвати союз між пролетаріатом і селянством, а значить, — зруйнувати всю нашу будівничу роботу”.

Такі головні відповіді з’їзду на питання, безпосередньо зв’язані з дискусією. В резолюції на звіт ЦК, за основу покладено “курс на розвиток і перемогу міжнародної пролетарської революції, зріст пролетарської солідарності, курс на боротьбу з брехливими гаслами Ліги Націй та 2. Інтернаціоналу”.

В резолюції з приводу відчиту делегції В.К.П.(б.) в Комінтерні виразно підкреслено необхідну потребу бороть-

би за правильну марксистську лінію, апробовано позицію делегції В.К.П.(б.) в Комінтерні в питаннях німецьким, чехословацьким, польським, як також і пропозиції делегції В.К.П.(б.) вжити потрібних заходів до реорганізації апарату Комінтерну в напрямку більшої участі всіх важливіших секцій у керівничій роботі Комінтерну.

Особливо підкреслено вагу боротьби за опанування профсоюзів та за їхню єдність. ЦК В.К.П.(б.) рішуче спростує контрреволюційні палтки проліби п’янованій вступ профсоюзів С.Р.С.Р. до Амстердамського Інтернаціоналу, як також і про вступ С.Р.С.Р. до Ліги Націй. ЦК В.К.П.(б.) заявляє, що в питаннях чужоземної політики С.Р.С.Р., а так само й у питаннях відносно політики братніх партій у В.К.П.(б.) не було ніяких незгод.

Дискусію у внутрішніх питаннях — В.К.П.(б.) ліквідовано постановами з’їзду. З’їзд не тільки ухвалив принципіальні постанови в питаннях порядку денного з’їзду, але й видав до членів ленінградської організації спеціальну відозву, де він дав свою оцінку поведінці ленінградської делегції, що виступила зі співдокладом та голосувала проти резолюції

Центрального Комітету Всесоюзної Комунистичної Партії (б.). Москва, 13 сіння 1926.

ПРО ОБ’ЄДНАННЯ ФАРМЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В САСКАТУНІ.

Недавно відбулися в Саскатуні дві важкі фармерські конвенції, на яких запали рішення великої ваги.

Перш всього, там відбулася конвенція Саскчеван Грейнджера Ассоцієшен. Ця організація була започаткована в 1902 році Модервелом (тепершнім міністром рільництва) і Патріджом. Вона народилася на тлі бунту. Вона була протестом проти рабунку Сінара і Грейнджера (збіжевої біржі). Вона була докритим знаком запитання, поставивши проти класового правління банкових, залізничних і збіжевих корпорацій.

Однак ця дитина бунту пролягла в руки реакційних провідників, таких як Магар, Ленгай, Крїяр, Елвардс і Мосселмен. Вона стала іграшкою збіжевих компаній і м’ячем ліберальних політкерів. Скоро вона залишила свій вивоз капіталістичному правліно і почала проповідувати політику класової гармонії. Оплаована Канадійською Радою Агрїкультури (тою псевдонціональною організацією, фінансованою й контрольованою збіжевими компаніями), вона перетворилася в кубло реакції.

Що більше, вона відкрила свої двері для тих, що не працюють безпосередно на фармі на свій прожиток. Під прикриттям “доживотних членів” до організації нахпалася різного рода люді, які вливали в рішення організації. Вона перестала бути організацією дійсних фармерів.

З другої сторони є Фармерська Юнія Канади. Започаткована в 1923 році в Саскатуні малим групком бушних трейд-юніоністів і звязаних боєвників, Юнія прийняла конституцію, яка відкрито проголосила класову боротьбу як підставу для своєї будучої діяльності. Вона була протестом проти політики класової гармонії, яку вела Саскчеван Грейнджер Ассоцієшен. Вона зробила вивоз самій основі капіталістичного суспільства. І завдяки своєму боевому проводові, утворенню гвіт-пулау і своєму настірливому домагагню мораторії на фармерські довги, вона скоро зібрала коло себе двацяті тисяч працюючих фармерів.

Але вона також стала місцем поповнення для різного рода політичних кар’єровічів. Під їхнім проводом вона поволі залишила свою класову основу, відкинула на бік домагагня мораторії і почала проповідувати закінчення Годсон-бейської залізничі та потребу “економічних конференцій” з банковими баронами й зв’язаними визискувачами. І за менше

довіря Центральному Комітету, цілковито порушивши волю ленінградської губпартконференції (див. “Відозву”). Тепер ленінградська делегація дезавує ленінградські робітничі комунистичні. При тій дружній підтримці з боку партійних мас в усій країні, разом з тим і в Ленінграді, що одержали постанови з’їзду, єдність партії треба уважати за безумовно забезпечену. За таких умов є всі підстави рахувати на те, що партія вийде за короткий час зі стану тих тимчасових економічних труднощів, що іх зв’язано з господарчим зростом країни і що на них спекулюють вороги пролетаріату, ЦК В.К.П.(б.) цілком одностайний у тим, що перенесення дискусії в руським питання до лав Комінтерну — небажано. ЦК В.К.П.(б.) одностайний також у тим, що відносно до керівництва Комінтерну зберігається й має бути збереженим повне довіря й підтримка, як і дерше. ЦК В.К.П.(б.) сподівається, що братні партії вкупі з В.К.П.(б.) їмуть об’єднаними лавами своїм історичним шляхом під прапором Комінтерну.

Нема організація повинна бути збудована на таких основах: допущенню лише дійсних фармерів; несприймання субсидії від збіжевих компаній; конституція Фармерської Юнії Канади.

Всяка инша основа організації поведе фармерів назад в об’їбний Канадійської Ради Агрїкультури і не допустить до злученої класової акції проти капіталістичної диктатури.

Г. М. Бартоломю.

КОЛЮЧКИ.

Прилетіла до Форт-Віл’ям якась чайка. Цікава собі пташка, як це нам доносить. В старому краю з Галичини до Буковини горлочку пачкувала, а в Канаді мучеником за народ себе представляла... Поки не вимучила дешо доларів в добродушних робітників.

А потім злігла в постіль і каже:

— Газдине, каву давай мені до постелі!

— Так раз, другий та бо й третій.

— Та, пан товариш, вчора хорі було, ти я давала каву до постелі, а нині...

— А нині я не хочу штанив натягати!

— Ну, то нехай-же вас, паночку! на бантуну витягне!

Газдиня за кий і нагнала чайку до сто чортів.

Полетіла чайка.

А тепер та чайка скінить по всіх патріотичних газетах на більшовиків.

Наука з цієї кочочки така: стережіться, товариші старо-краєвих патшалк. Не дивіться, що у них чисті ковнірі... Душеньки у них чорні, як пательня.

— * * *

— Каже “Новий Час” — газета така є в Галичині — до Петрушечича:

— Владу й державу будовав, а тепер не хочеш доглядити навіть могилою полковника Вітовського, що розважалося в Берані! Адже-ж він згинув за українську державу, якої ти цїлий тиждень був диктатором.

— Дуже насаврин “Новий Час” Петрушечича за таке недбальство.

— А Петрушечич відповів:

— Не маю грошей. Коли маю, всіх доглядав. Не тільки померших, але й живих, навіть тих, що “Новий Час” видляють.

— То-ж нехай та організація, що видає “Новий Час”, верне мені 1,000 доларів, які вона позичила у мене в другій половині 1923 року, а я до цента віддам ці гроші на поладнання справи з могилою Вітовського.

— Цікаво — що й на це скаже “Новий Час”.

— Певно скаже — нехай мертва мертвими клопочуться.

— * * *

“Український Прапор” з 1. сіння 1926 р. подає цікаву вістку про хоробрість якогось босого січового отамана. “Український Прапор” каже, що той босий отаман довгий час “воював” на “вільському фронті” і на збірній Станції був побитий фізичним аргументом сери. Сердюка не так дуже за ідею, як за якусь женшину...

Тепер він воює в деяких газетах за гетьманом Скоропадським.

“Укр. Прапор” не дивується, що такі босі отамани пишуть гетьманські нісенітничі... Дивується лише, що є на світі такі газети, які ці нісенітничі друкують.

А канадійські Українці так таки вже нічого не дивуються. Нікуди вже. Визутий той отаман, чи босий — в Канаді він може бавитися в гетьманат або свистати за стріт-карами, коли не здібний курей дойти.

Куркуленко.